

**Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid
Afdeling «Sociale Zekerheid»**

SCSZ/14/061

**BERAADSLAGING NR. 14/027 VAN 6 MEI 2014 INZAKE DE TOEGANG TOT
DE GEGEVENS BANK “AANGIFTE VAN WERKEN” TEN BEHOEVE VAN DE
DIVERSE ACTOREN BETROKKEN BIJ BOUWWERVEN**

Gelet op de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid*, inzonderheid op artikel 15, § 1;

Gelet op de aanvraag van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van 25 maart 2014;

Gelet op het rapport van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid van 27 maart 2014;

Gelet op het verslag van de heer Yves Roger.

A. ONDERWERP

1. Ingevolge artikel 30bis van de wet van 27 juni 1969 *tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders* verstrekt de aannemer op wie de opdrachtgever een beroep doet vóór de aanvang van de werken aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid alle inlichtingen die nodig zijn om de aard en de belangrijkheid van de werken te ramen en om de betrokken partijen te identificeren, deelt hij de begindatum en de einddatum van de werken mee en verwittigt hij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid in geval van tussenkomst van een onderaannemer of afzegging van een onderaannemer tijdens de uitvoering van de werken. Elke onderaannemer die op zijn beurt een beroep doet op een onderaannemer moet de aangever daarvan in kennis stellen opdat deze de aangifte van werken zou kunnen vervolledigen. Het nalaten van de aangifte van werken of de aangifte van onderaannemers wordt administratief gesanctioneerd met een boete die aan elke nalatige betrokken actor kan worden opgelegd.

2. Ook ingevolge artikel 6ter van de wet van 4 augustus 1996 *betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk* moeten de voormelde werken vooraf worden aangegeven.
3. De ondernemingen die bij werken in de zin van de wet van 27 juni 1969 en de wet van 4 augustus 1996 betrokken zijn, willen toegang tot de gegevens van de aangifte van werken, voor zichzelf (en de respectieve onderaannemers) en ten behoeve van de opdrachtgevers (met inbegrip van de overheden bij overheidsopdrachten), de bouwdirecties (deze belast met het ontwerp, deze belast met de uitvoering en deze belast met de controle op de uitvoering), de coördinatoren inzake veiligheid en gezondheid (tijdens de uitwerking van het ontwerp en tijdens de verwezenlijking van het ontwerp) en de andere actoren uit de voormelde regelgeving, elk voor het uitvoeren van hun respectieve opdrachten inzake de bouwplaats.
4. Elke onderneming die actief is op een bepaalde werf moet toegang hebben tot de aangifte met betrekking tot deze werf. Meer algemeen moet elke betrokken actor in staat zijn om over te gaan tot de raadpleging van de aangifte waarop hij zelf vermeld staat, in de gegevensbank “aangifte van werken” van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, om aldus een geheel van (nieuwe) verantwoordelijkheden te kunnen dragen. De kennis van de identiteit van de actoren die bij een bepaalde werf betrokken zijn, biedt de mogelijkheid om risico’s (voornamelijk inzake hoofdelijke aansprakelijkheid en financiële sanctionering) te evalueren en passende maatregelen te treffen.
5. Door de uitvoering van de wet van 27 juni 1969 en de wet van 4 augustus 1996 kunnen in de sectoren van de onroerende werken, de tijdelijke en mobiele werven en bepaalde gevaarlijke werken de relaties tussen de betrokken partijen (en de ketting van onderaannemers) worden nagegaan. Zo kunnen de diverse betrokken actoren de stand van zaken van de aangifte van werken controleren (nagaan welke gegevens er reeds werden aangegeven) en bij vaststelling van hiaten ingrijpen (aanpassingen of toevoegingen in de gegevensbank “aangifte van werken” verrichten) om zo eventuele administratieve sancties van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid te vermijden. Het nalaten van de aangifte van werken of de aangifte van onderaannemers wordt immers administratief gesanctioneerd door de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, met een boete die aan elke nalatige betrokken actor kan worden opgelegd.
6. De gegevens uit de gegevensbank “aangifte van werken” van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid zouden door de betrokken actoren dus vooreerst aangewend worden voor de toepassing van de aangifte van werken zelf, overeenkomstig de hogervermelde regelgeving. Ze zouden vervolgens ook worden gebruikt in het kader van het systeem van de hoofdelijke aansprakelijkheid en in het kader van het systeem van de aanwezigheidsregistratie.
7. De wet van 12 april 1965 *betreffende de bescherming van het loon der werknemers* voorziet in de artikelen 35/1 tot en met 35/6 de hoofdelijke aansprakelijkheid voor

de betaling van het loon. De actoren die onder bepaalde voorwaarden een beroep doen op aannemers of onderaannemers en er door de inspectie schriftelijk van in kennis worden gesteld dat die aannemers of onderaannemers op zwaarwichtige wijze tekortschieten in hun verplichting om aan hun werknemers tijdig hun loon te betalen, zijn in zekere mate hoofdelijk aansprakelijk voor de betaling van het loon aan de betrokken werknemers. De hoofdelijke aansprakelijkheid geldt voor de volledige ketting van onderaannemers bij de werken en vangt aan veertien dagen na de verwittiging, waardoor de actoren de tijd hebben om de nodige maatregelen te treffen. Desnoods kan strafrechtelijk worden ingegrepen. De artikelen 35/7 tot en met 35/13 van dezelfde wet van 12 april 1965 behelzen bovendien een bijzondere regeling van hoofdelijke aansprakelijkheid in geval van tewerkstelling van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen. Het is van groot belang dat elke betrokken actor de volledige situatie van de werken kan controleren en regulariseren om sancties te voorkomen.

8. De artikelen 31bis tot en met 31octies van de wet van 4 augustus 1996 *betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk* stellen op bepaalde werfen een aanwezigheidsregistratiesysteem in. De betrokken actoren zijn verplicht om de personen die op de werf aanwezig zijn te registreren aan de hand van een specifiek registratieapparaat en hebben er dus allen, gelet op de gedeelde verantwoordelijkheden, belang bij om de ketting van onderaannemers te kunnen reconstrueren.
9. De gegevens hebben betrekking op de aangifte van werken met betrekking tot een bepaalde werf waarvoor een betrokken actor onder de hogervermelde regelgeving valt, hetzij omdat hij werken uitvoert op de werf, hetzij omdat hij een specifieke missie vervult overeenkomstig dezelfde regelgeving (bouwdirectie belast met het ontwerp, bouwdirectie belast met de uitvoering, bouwdirectie belast met de controle op de uitvoering, coördinator inzake veiligheid en gezondheid tijdens de uitwerkingsfase van het ontwerp, coördinator inzake veiligheid en gezondheid tijdens de verwezenlijking,...).
10. De aangifte van werken heeft twee delen. Enerzijds een deel dat gemeenschappelijke gegevens over de werken bevat: type van de werken, aard van de werken, bestemming van de werken, lokalisatie van de werken, identiteit van de opdrachtgever van de werken en eventuele aanvullende inlichtingen over de identiteit van de overige betrokken actoren (in het bijzonder de bouwdirecties en de coördinatoren inzake veiligheid en gezondheid). Anderzijds een deel dat gegevens over de onderscheiden contracten tussen de actoren bevat: identiteit van de betrokken aangevende aannemer, identiteit van de contactpersoon, datum van het contract, datum van begin en einde van de werken, aard van de werken, bedrag van het contract, identiteit van de onderaannemers en aard en duur van hun tussenkomst en eventuele aanvullende inlichtingen.
11. Elke betrokken actor heeft toegang tot de gegevens die zijn eigen situatie betreffen. De opdrachtgever, de aannemers, de onderaannemers, de bouwdirecties en de

coördinatoren inzake veiligheid en gezondheid kunnen allen de gemeenschappelijke gegevens over de werken raadplegen. De gegevens over de onderscheiden contracten zijn door de betrokken actoren echter enkel te raadplegen voor zover zij er zelf mee te maken hebben: de opdrachtgever, de aannemers, de bouwdirecties en de coördinatoren inzake veiligheid en gezondheid kunnen het tweede luik volledig raadplegen (voor alle contracten), de onderaannemers kunnen het tweede luik slechts gedeeltelijk raadplegen (voor de contracten waarin zij zelf vermeld staan).

12. De gegevensbank “aangifte van werken” kan echter ook op een niet-beveiligde wijze worden geraadpleegd. In het systeem wordt dan een ondernemingsnummer ingegeven maar geen paswoord. Deze werkwijze biedt de betrokken actoren die nog niet over een beveiligde toegang beschikken de mogelijkheid om toch reeds de dringende aanvullingen te verrichten. Zij hebben daarbij een zicht op de algemene gegevens aangaande de werken maar niet op het bedrag van het contract, de identiteit van de onderaannemers en de eventuele aanvullende inlichtingen. Door deze beperkte raadpleging, waarbij de gevoelige gegevens verborgen blijven, kunnen ze nieuwe aangiften vergelijken met bestaande aangiften en zo dubbele aangiften van dezelfde werken vermijden en eventuele toevoegingen correct doorvoeren.

B. BEHANDELING

13. Enkel voor zover de toegang tot de gegevensbank “aangifte van werken” betrekking heeft op persoonsgegevens (gegevens over natuurlijke personen) gaat het om een mededeling van persoonsgegevens die krachtens artikel 15, § 1, van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* een principiële machtiging van het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid vergt.
14. De mededeling beoogt gerechtvaardigde doeleinden, ten behoeve van de diverse actoren betrokken bij bouwwerken:
 - het verrichten van de verplichte aangifte van werken, overeenkomstig de wet van 27 juni 1969 *tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders*;
 - het verrichten van de verplichte aanwezigheidsregistratie, overeenkomstig de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk;
 - het toepassen van de bepalingen met betrekking tot de hoofdelijke aansprakelijkheid voor de betaling van het loon, bedoeld in de wet van 12 april 1965 *betreffende de bescherming van het loon der werknemers*.

15. De meegedeelde persoonsgegevens zijn, uitgaande van die doeleinden, ter zake dienend en niet overmatig. Enerzijds, wat de aard van de persoonsgegevens betreft, blijven zij hoofdzakelijk beperkt tot de identificatie van de werken en de betrokken actoren. Anderzijds, wat de toegangsrechten betreft, heeft elke betrokken actor slechts toegang tot de gegevens van de contractuele verhoudingen waarmee hij zelf te maken heeft.
16. Overeenkomstig artikel 14, vierde lid, van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* kan de afdeling sociale zekerheid van het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid op voorstel van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid voorzien in een vrijstelling van de tussenkomst van deze laatste, voor zover zij geen toegevoegde waarde kan bieden. In dit geval geschiedt de mededeling van persoonsgegevens aldus zonder de tussenkomst van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.
17. De mededeling dient voor het overige te verlopen met naleving van de bepalingen van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid*, de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* en elke andere bepaling tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Om deze redenen, machtigt

de afdeling sociale zekerheid van het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid

de hogervermelde actoren betrokken bij bouwwerken voor een onbepaalde duur om op de hogervermelde wijze toegang te hebben tot de gegevensbank “aangifte van werken”, voor het verrichten van de verplichte aangifte van werken en de verplichte aanwezigheidsregistratie en voor het toepassen van de bepalingen met betrekking tot de hoofdelijke aansprakelijkheid voor de betaling van het loon.

Yves ROGER
Voorzitter

De zetel van het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid is gevestigd in de kantoren van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, op volgend adres: Willebroekkaai 38 – 1000 Brussel (tel. 32-2-741 83 11).